

ДЯЧЕНКО М. М.,
аспірант
(Науково-дослідний інститут
публічного права)

УДК 342.956

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.1.1.25>

УЧАСНИК БОЙОВИХ ДІЙ ЯК ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

В статті з'ясовано місце і роль учасників бойових дій, як об'єкту адміністративно-правового захисту в Україні та Західному співтоваристві. Доведено, що вони об'єктивно мають володіти високими національними та Західними чеснотами (правами та пільгами, фінансами, медичних, інклюзивним, освітнім психологічних та ін.), які мають забезпечуватися українськими адміністративними органами за рахунок вітчизняних та демократичних держав платників податків. Так як українські герої на «нулі» і передку захищають не тільки свої сім'ї та українську державу від рашиської чуми, однак й весь демократичний світ, який тривалий час створював умови для фінансованого і як наслідок політичного утвердження тоталітаризму в росії. Доведено, що українські герої, мають бути надійно захищені українською та західними державами та суспільствами. Для цього необхідна ефективна система їх адміністративно-правового захисту. Провідне місце в якій займає інститут адміністративно-правових відносин, в цілому та об'єкт адміністративно-правового захисту в Україні. Поперед всього. Українські герої – учасники бойових дій, мають бути надійно захищені державою фінансового та морально суспільством. Військовослужбовці Збройних сил України, та і побратим, які вже не можуть воювати, чи нести іншу військову службу за віком чи станом здоров'я, практично виправляють десятилітні помилки демократичної спільноти, шляхом фізичного знищення військового потенціалу росії, який був створений завдяки Західним коштам та технологіям. Не дивлячись на значні за переліком чесноти, які задекларувала українська держава, треба підкреслити, що названі права і пільги не є дієвими. Практично можна що стверджувати, що вагомих факторів, щоб українська молодь та чоловіки середнього віку йшли у військо не має. Світова демократична спільнота має утворити окремий фінансовий фонд забезпечення учасників бойовий дій на десятиліття. Законодавча влада України має створити, освітні, на кар'єрно-публічні, дієві пільги для учасників бойових дій.

Ключові слова: адміністративний орган, демократичні держави, західний світ, кар'єра, пільги, права, публічна служба, стимулювання, суб'єкт адміністративного права, українська молодь, чесноти.

Diachenko M. M. Participant in hostilities as an object of administrative and legal protection in Ukraine

The article clarifies the place and role of combatants as an object of administrative and legal protection in Ukraine and the Western Community. It has been proven that they should objectively possess high national and Western virtues (rights and privileges, financial, medical, inclusive, educational, psychological, etc.), which should be provided by Ukrainian administrative bodies at the expense of national and democratic tax-paying states. Since the Ukrainian heroes on the "zero" and the front protect not only their families and the Ukrainian state

from the Russian plague, but also the entire democratic world, which for a long time created the conditions for the financed and, as a result, political establishment of totalitarianism in Russia. It has been proven that Ukrainian heroes must be reliably protected by Ukrainian and Western states and societies. For this, an effective system of their administrative and legal protection is necessary. The leading place in which is occupied by the institute of administrative and legal relations, in general and the object of administrative and legal protection in Ukraine. Ahead of everything, Ukrainian heroes – participants in hostilities, must be reliably protected by the state financially and morally by society. The servicemen of the Armed Forces of Ukraine, and their comrades, who can no longer fight or carry out other military service due to age or health, are practically correcting the decades-old mistakes of the democratic community by physically destroying Russia's military potential, which was created thanks to Western funds and technologies. Despite the significant list of virtues declared by the Ukrainian state, it must be emphasized that the named rights and benefits are not effective. In practice, it can be said that there are no significant factors for Ukrainian youth and middle-aged men to join the army. The world democratic community should create a separate financial fund to provide for the participants of hostilities for a decade. The legislative power of Ukraine should create effective educational, career and public benefits for participants in hostilities.

Key words: *administrative body, benefits, career, democratic states, public service, rights, stimulation, subject of administrative law, Ukrainian youth, virtues, western world.*

Постановка проблеми. Учасники бойових дій виконували різну бойову роботу, і значна їх продовжує виконувати в російсько-українській війні, яка розпочалась на початку 2014р. З новою гостротою це питання постало після 24 лютого 2022 р., коли розпочалось повномасштабне вторгнення російських окупантів в Україну. Військовослужбовці збройних сил, інших сил оборони включаючи рядових вояків, командирів, медичний персонал, інженерів тощо, здійснюють оборону України, захищають мирне населення від знищення російськими терористами. Їх внесок в боротьбу за територіальну цілісність та незалежність України певним чином був оцінений, і багато з них отримали відзнаки та нагороди за відвагу та виняткову військову звитягу.

Проте, не залежно від індивідуальних відзнак, усі учасники бойових дій мають бути належно захищені державою та суспільством. Такий захист має носити публічний характер гарантії якого визначаються нормами адміністративного права. На жаль, вітчизняне суспільно не завжди забезпечує чесноти наших героїв. Наприклад, після початку повномасштабного вторгнення, кількість поранених зросло в рази і почалися скандали з проходженням військово-лікарських та медико-соціальних експертних комісій. Пораненні герої відстоювали цілими днями, а то й тижнями у чергах, щоб отримати індивідуальний акт щодо себе. Інколи вони за цього втрачають військові та соціальні виплати Пройти військово-лікарську комісію за один день, просто неможливо [1;2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За час повномасштабної збройної агресії і до її початку, певні питання проблеми публічного адміністрування адміністративно-правового захисту учасників бойових дій аналізувались такими науковцями як: В. Галунько, І. Гудзенко, С. Діденко, О. Дрозд, А. Іванишук, В. Залужний, І. Каб'як, Н. Карнаух, С. Короед, В. Курило, Д. Михайлов, І. Мочульська, В. Пашинський, І. Риженко, А. Рождественський, Р. Саунін, І. Ухіна та ін. Проте, навіть при значній кількості проведених досліджень, питання адміністративно-правового статусу учасників бойових дій залишається актуальним в умовах сьогодення.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу юридичної літератури, норм вітчизняного законодавства з'ясувати місце і роль учасника бойових дій, як об'єкту адміністративно-правового захисту в Україні.

Виклад основного матеріалу. Згідно з словником української мови об'єкт – це пізнана дійсність, що існує поза свідомістю людини і незалежно від неї [3]. В філософії об'єкт і предмет філософського дослідження, визначають область і напрямки філософських роздумів та дозволяють філософам аналізувати та розуміти світ навколо нас [4].

В нашому аналізі об'єкт найбільш слушно характеризується, як невід'ємна складова адміністративно-правових відносин. Адміністративно-правові відносини відображають вплив адміністративно-правових норм на поведінку суб'єктів та об'єктів публічного управління, через що між ними виникають сталі правові зв'язки публічно владного характеру. Іншими словами, адміністративно-правова норма містить абстрактну конструкцію адміністративно-правового відношення. Сутність такої конструкції полягає в тому, що адміністративно-правова норма від імені держави визначає належну поведінку кожного зі своїх адресатів. Вона встановлює обов'язкові правила, за якими відбувається «спілкування». Ці правила формуються у вигляді взаємних прав і обов'язків. Отже, адміністративно-правові відносини у вузькому розумінні це суспільні відносини, врегульовані нормами адміністративного права [5]. Наприклад, На Тернопільщині упродовж 2019 р. учасники бойових дій отримали у власність 1 415 земельних ділянок сільськогосподарського призначення загальною площею 1 362,55 га, з яких 748 ділянок загальною площею 958,5 га передало Головне управління Держгеокадастру у Тернопільській області, 667 наділів загальною площею 404,04 га – органи місцевого самоврядування регіону. Для ведення особистого селянського господарства військові отримали 785 ділянок загальною площею 1 300,69 га, для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд – 375 ділянок загальною площею 37,07 гектара. Ще 255 військовослужбовців отримали землю для індивідуального садівництва, загальна площа наділів складає 24,79 гектара [6].

Об'єкти правовідносин – це те, на що спрямовано інтереси суб'єктів, з приводу чого останні вступають в адміністративно-правові відносини. Між цими елементами існує нерозривний зв'язок. Суб'єкти адміністративно-правових відносин вступають у них з метою задоволення своїх інтересів і потреб, які опосередковують об'єкти адміністративно-правових відносин. Виникнення у суб'єктів взаємних прав і обов'язків можливе лише на підставі настання певних юридичних умов юридичних фактів, закріплених у гіпотезах адміністративно-правових норм. Суб'єкти завжди вступають у правові відносини заради задоволення різних матеріальних, економічних, культурних, політичних або інших інтересів і потреб. Для досягнення цієї мети суб'єкти адміністративно-правових відносин здійснюють певні дії, спрямовані на досягнення корисного для них результату. Цей результат і є об'єктом адміністративно-правових відносин. Об'єктом адміністративно-правових відносин є те матеріальне або нематеріальне благо, на використання чи охорону якого спрямовано суб'єктивні права та юридичні обов'язки учасників адміністративно-правових відносин [7].

Отже, об'єктом адміністративно-правового захисту учеників бойових дій в Україні є права, пільги, фінансове, медичне, інклюзивне, освітнє, психологічне та ін. забезпечення такої категорії громадян, а також адміністративна діяльність вищих, центральних, місцевих та локальних адміністративних органів пов'язана з безпосереднім забезпеченням названих чеснот.

Класично, інститут адміністративно-правового захисту наступає тоді, коли певне право вже порушено, а адміністративний орган зобов'язаний у відповідності на наділеної законом компетенції його відновити. Проте, в аналізованому нами випадку охорону захист треба розглядати у більш широкому форматі. Так як, сам факт отримання громадянином України чи іноземцем, який на законних підставах обороняв Україну, є вже фактором який накладає на національну державу і суспільство, Європейський Союз в цілому та країни учасниці європейського Союзу, інші демократичні держави турбуватися стосовно своїх захисників від рашиської чуми. Адже, як на державних владах України, та й інших демократичних правових держав (їх суспільств) лежить тягар відповідальності, щодо стимулювання утвердження на Євразійському просторі авторитарної, яка зараз переросла в могутню тоталітарну державу, з великим військовий та економічним потенціалом.

Військовослужбовці Збройних сил України, та і побратим, які вже не можуть воювати, чи нести іншу військову службу за віком чи станом здоров'я, практично виправляють десятилітні помилки демократичної спільноти, шляхом фізичного знищення військового потенціалу росії, який був створений завдяки Західним коштам та технологіям.

Отже, забезпечення гарантій чеснот учасник бойових дій в Україні, це є головний напрям діяльності української держави та Західного співтовариства. Адже такими, діями вони захищають власні народи та власні держави, від російського терористичного монстра, якого самі ж допомогли створити.

В умовах сьогодення Українське законодавство визначає ряд пільг для учасників бойових дій. Закон України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" визнає учасникам бойових дій такі пільги, безкоштовне отримання ліків, медичних засобів та імунобіологічних препаратів за рецептами лікарів. Пріоритетне безкоштовне зубопротезування. Безкоштовне санаторно-курортне лікування або компенсація вартості самостійного санаторно-курортного лікування. знижка плати за користування житлом і комунальними послугами, знижка вартості палива. Переважне право на залишення на роботі при скороченні чисельності або ліквідації підприємства. Першочергове забезпечення житловою площею, можливість отримання позики на будівництво, реконструкцію або ремонт житла, першочергове право на вступ до житлово-будівельних кооперативів. Звільнення від сплати ряду податків та зборів. Першочергове обслуговування в різних сферах побуту та соціального захисту. Зазначено, що ці пільги спрямовані на покращення життя та соціального становища учасників бойових дій та їх родин. Крім того, Учасникам бойових дій надається ряд фінансових пільг відповідно до законодавства України, а саме, пенсії або щомісячне довічне грошове утримання підвищуються на 25% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність та разова грошова допомог. Військовослужбовці та особи органів внутрішніх справ, які брали участь у бойових діях, можуть отримати дострокову пенсію за віком. Усі ці заходи призначені для поліпшення фінансового становища учасників бойових дій та їхніх сімей, а також для визнання їх внеску в захист України [8].

Не дивлячись на значні за переліком чесноти, які задекларувала українська держава, треба підкреслити, що названі права і пільги не є дієвими. Практично можна що стверджувати, що вагомих чинників матеріальних факторів, щоб українська молодь та чоловіки середнього віку йти у військо не має. Більш того, навіть названі вище чесноти не завжди забезпечуються. Світова демократична спільнота має утворити окремий фінансовий фонд фінансового забезпечення учасників бойовий дій на десятиліття. Законодавча влада створити, освітні, на кар'єрно-публічні дієві пільги для учасників бойових дій. За досвідом республіки Ізраїль [9].

Висновки. Отже, учасник бойових дій, як об'єкт адміністративно-правового захисту в Україні об'єктивно володіє високими національними та Західними чеснотами (правами та пільгами), які мають забезпечуватися українськими адміністративними органами за рахунок вітчизняних та демократичних держав платників податків. Так як українські герої на «нулі» і передку захищають не тільки свої сім'ї та українську державу від рашиської чуми, однак й весь демократичний світ, який тривалий час створював умови для фінансованого і як наслідок політичного утвердження тоталітаризму в росії.

Список використаних джерел:

1. Ухіна І. Бюрократичне пекло для поранених військових. DW. 2023. URL: <https://www.dw.com/uk/burokraticne-peklo-dla-poranenih-vijskovih-ak-projti-medkomisiu-i-ne-zbozevoliti/a-65108875>
2. Карнаух Н., Мочульська І. Досі не має статусу людини з інвалідністю: чому захисник Віталій Шумей не отримує виплат. 2023. URL: <https://suspilne.media/669380-dosi-ne-mae-statusu-ludini-z-invalidnistu-comu-zahisnik-vitalij-sumej-ne-otrimue-viplat/>
3. Об'єкт. Словник Української мови. 2024. URL: <https://slovyk.ua/index.php?sword=%D0%BE%D0%B1%27%D1%94%D0%BA%D1%82>

4. Гудзенко І. Об'єкт і предмет філософії. 2023. URL: <https://tureligious.com.ua/ob-iekt-i-predmet-filosofii>
5. Адміністративне право України : підручник / [Галуцько В. В., Олефір В. І., Гридасов Ю. В., Іванищук А. А., Короєд С. О.] Херсон : ХМД, 2013. Т.1: Загальне адміністративне право. Академічний курс. 393 с. URL: <https://www.ssaals.com.ua/pravo/monohrafi/608/>
6. На Тернопільщині учасники бойових дій отримали у власність півтори тисячі ділянок. Державну службу України з питань геодезії, картографії та кадастру. 2019. URL: <https://land.gov.ua/na-ternopilshchyni-uchasnyky-boiovykh-dii-otrymaly-u-vlasnist-pivtory-tysiachidilianok/>
7. Галуцько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галуцько, В.І. Курило, С.О. Короєд, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галуцька. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272 с.
8. Пільги учасникам бойових дій. Державна прикордонна служба. 2024. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/pilgi-uchasnikam-boiovih-diy/>
9. Рождественський А. Когнітивний дисонанс. чому в Ізраїлі служать в армії, а в нас ухиляються. 2017. URL: https://tvomisto.tv/blogs/kognityvnyy_dysonans_chomu_v_izraili_sluzhat_v_armii_a_v_nas_uhylyayutsya_90172.html

